

JulkICT

Valtion ICT-menoseurannan tietopohjan kehittämistä valmistelevan työryhmän kokous

Aika Perjantai 10.4. klo 9.00–10.50

Paikka Teams

Osallistujat

Jukka Erkkilä	tietohallintoneuvos, valtiovarainministeriö, puheenjohtaja
Jenni Karpus	erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö, pääsihteeri
Mari Vehmainen	erityisasiantuntija, liikenne- ja viestintäministeriö
Joonas Toivainen	erityisasiantuntija, sisäministeriö
Sari Hosionaho	johtava asiantuntija, oikeusministeriö, jäsen
Benita Troberg	erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö, jäsen
Walteri Metsä-Tokila	erityisasiantuntija, Liikenne- ja viestintävirasto, jäsen
Joonas Gröhn	erityisasiantuntija, Liikenne- ja viestintävirasto, varajäsen
Hanna Kuikka	talousjohtaja, Valtori, jäsen
Marko Maaniitty	controller, Verohallinto, jäsen
Anni Paavilainen	erityisasiantuntija, Oikeusrekisterikeskus, jäsen
Jukka Sorvali	kehityspäällikkö, Patentti- ja rekisterihallitus, jäsen
Merja Snygg	financial controller, Patentti- ja rekisterihallitus, varajäsen
Olli Dahlberg	taloushallintoasiantuntija, valtiovarainministeriö, jäsen
Päivi Anttila	hankekoordinaattori, valtiovarainministeriö, sihteeri

Asiantuntijajäsenet

Juho Ajo	palvelupäällikkö, Valtiokonttori
Tytti Huopainen	taloushallintoasiantuntija, Valtiokonttori

Poissa Pasi Tenkanen ylitarkastaja, Poliisihallitus

1. Kokouksen avaaminen ja esityslistan hyväksyminen (Jukka Erkkilä)

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.00.

Päätösesitys: Hyväksytään kokouksen esityslista.

Päätös: Hyväksyttiin. Todettiin, että Päivi Koskinen on lopettanut Oikeusrekisterikeskuksen palveluksessa, eikä hän siten enää toimi työryhmän varajäsenenä. Oikeusrekisterikeskuksella ei ole esittää uutta varajäsentä työryhmään eikä tässä vaiheessa työryhmätyötä se ole tarpeellista.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (Liite 1)

Päätösesitys: Hyväksytään edellisen kokouksen pöytäkirja.

Päätös: Hyväksyttiin.

3. Projektityyppi-luokittelut käyttökokemukset (Liite 2)

Esittelijät: Janni Karpus ja Olli Dahlberg, VM

Todettiin esittelyn aluksi, että vuodelle 2026 perustettuihin uusiin projektikoodeihin loppuvuonna 2025 käyttöön otetun projektityyppi-lisäluokittelun käyttöä on tarkoitus laajentaa kaikkiin Kiekun kirjaustasoihin projektiseurantakohteisiin kuluvan vuoden aikana. Tämän vuoksi myös ICT-menotyöryhmältä pyydetään syötteitä projektityyppi-luokittelun käyttökokemuksista ja mahdollisista annetun ohjeistuksen kehitystarpeista.

Valtiovarainministeriössä on kokeiltu Copilotin käyttöä VN Toimiva -hankkeiden projektikoodien tyypittelyssä ja käyttökokemukset ovat olleet positiivisia. Onnistumisen edellytyksenä on, että hankekuvaus on käytettävissä ja liitettävissä kehotteeseen. Valtiovarainministeriön taloushallinnossa menettelyä on hyödynnetty olemassa olevien projektien tyyppien määrittelyn yhteydessä. VM:n tekoälykokeilusta kiinnostuneet saavat lisätietoja Olli Dahlbergilta.

Käsittelyssä tunnistettiin joitakin ohjeistukseen kohdistuvia muutostarpeita. Palkeiden projektiseurantakohteen tilauslomakkeelle ehdotettiin lisättäväksi päätöspolkuesimerkkiä muu-projektityypistä. Lisäksi projektityyppiluokittelun käytössä oli pohdittu, tulisiko tutkimus-projektityyppiä hyödyntää myös erilaisissa selvityksissä, jotka eivät kuitenkaan täytä tieteellisen tutkimuksen kriteerejä. Yleisesti todettiin, että paikoin ICT- DIGI- ja KEHITYS-tyyppien rajanveto voi olla haasteellista. Näiden luokittelujen ohjeistukseen ei kuitenkaan tullut suoria muutosehdotuksia.

Keskustelussa täydennettiin, että virastot saattavat hyödyntää projektityypiluokittelua myös sopimusten seurantaan. Tällöin tulisi käyttää Muu-projektityyppiä, sillä kyse ei ole projektiseurannasta. Luokittelun soveltuvuus todettiin kuitenkin toiminnasta riippuvaiseksi, eikä kaikissa määräaikaissa kokonaisuuksissa ole kyse varsinaisesta projektitoiminnasta.

Todettiin, että Valtiokonttorin kuluvana vuonna valtiovarainministeriön toimeksiannosta toteuttaman ICT/Digi projektiseurannan POC:n erillistiedonkeruun pilotoinnin tavoitteena on kehittää konsernitasolla hyödynnettävää ICT/Digi projektien seurantatietoa sekä testata mahdollista uutta projektiseurannan toimintamallia. Valtioneuvoston kanslialle on kuvattu suunniteltua projektityyppi-luokittelun hyödyntämistä, jotta he voivat ottaa sen tarvittavalla tavalla huomioon hankeikkunan uudistamisessa.

Päätösesitys: Merkitään palautteet tiedoksi ja hyödynnettäväksi asian valmistelussa

Päätös: Merkittiin tiedoksi ja hyödynnettäväksi projektityyppi-luokittelun ohjeistuksen päivityksissä ja luokittelun käytön laajentamisen valmistelussa.

4. **Projekti-seurantakohteen käytön yhdenmukaistamisen mahdollisuudet (Liite 2)**

Esittelijä: Jenni Karpus, VM

Käsiteltiin projektiseurantakohteen käytön yhdenmukaistamisen mahdollisuuksia. Yhdenmukaistamisen todettiin mahdollistavan valtionhallinnon projektitoiminnan läpinäkyvyyttä ja vertailukelpoisuutta, parantavan projektien kustannus- ja resurssiseurantaa sekä mahdollistavan yhteiset raportointikäytännöt. Toimintatapojen yhtenäistämisen potentiaali koskee laajemmin valtion projektitoimintaa, mutta työryhmässä keskitytään ICT/Digi-projektien seurannan menettelyihin.

Kieku-toimintamallin määritysten mukaisesti projektille on ominaista määritelty aikataulu sekä alkamis- ja päättymispäivä. Projektilla on selkeä tavoite, jota varten laaditaan suunnitelma, varataan tarvittavat resurssit ja jonka toteutumista seurataan. Projektin tuloksena syntyy aina konkreettinen lopputuotos. Työryhmälle esitettiin mahdollisia projektimäärityksen tarkennusmahdollisuuksia, jotka koskivat mm. projektin lopputuotoksen luonnetta (ainutkertaisuus) ja nimettyä vastuuhenkilöä (esim. projektipäällikkö).

Lisäksi työryhmälle esitettiin ehdotuksia projekti-seurantakohteen käytön yhtenäistämisestä siten, että seurantakohtetta ohjattaisiin käyttämään asetettujen tai muilla tavoin päätettyjen projektien seurannassa. Toimintamalli

ulottuisi myös tuotepohjaiseen kehittämiseen. Lisäksi esitettiin pohdittavaksi ehdotus siitä, että laajoissa, aliprojekteja sisältävissä, hankekokonaisuuksissa aliprojekteille perustettaisiin omat kirjaustasoiset projektikoodit. Mikäli laajoissa hankkeissa käytetään vain yhtä kirjaustasoisista projektikoodia, jolle projektityyppi valitaan, voi se heikentää projektityyppiluokittelulla saatavaa tietoa. Näin voi käydä esim. tilanteissa, joissa hanke sisältää säädösprojektin ja ICT-kehitysprojektin.

Keskustelussa ehdotettiin projektin määritelmän tiivistämistä, esimerkiksi muotoon: projektissa syntyy aina lopputuotos (palvelu, tuote tai muu tuotos).

Keskustelussa nostettiin esille, että joissakin organisaatioissa merkittävä osa ICT-kehittämistoiminnasta kohdistuu niin sanottuun pienkehittämiseen. Tällaisessa toiminnassa käytetyt projektikoodit ovat olleet jatkuvia, eivätkä ne siten täytä projektin selkeitä aloitus ja päättymisajankohtia koskevia kriteerejä. Tästä nousi esiin kysymys, tulisiko kyseinen toiminta luokitella muuksi kuin projektiksi (projektityyppiluokittelussa vaihtoehto muu).

Kaiken kehittämistoiminnan pilkkomista erillisiksi projekteiksi ei koeta tarpeelliseksi, eikä toimittajilla ole halukkuutta tähän. Vaikka toiminta on luonteeltaan ICT-kehittämistä, erillisten projektikoodien ylläpito koetaan hallinnollisesti raskaaksi. Todettiin keskustelussa, että projektityö ei määräydy yksinomaan euromäärän perusteella, vaan projektimalliin sisältyy vaatimuksia vaiheittain tuotettavista tuotoksista. Lisäksi todettiin, että osa kehittämistoiminnasta on luonteeltaan toistuvaa, kuten osa versiopäivityksistä, mutta ne toteutetaan käytännössä pienkehitysmallin mukaisesti ketteränä kehittämisenä, eikä erillisinä projekteina. Joidenkin virastojen osalta nämä voivat kuitenkin yhteensä arvioituna olla merkittäväkin ICT-menoerä.

Todettiin, että organisaatiot hyödyntävät kehittämisessä erilaisia toimintamalleja: osa vesiputousmallia ja osa ketteriä menetelmiä. Valtorissa on kehitetty ketterän kehityksen malli erityisesti suurempien palvelukokonaisuuksien yhteyteen, jolloin sama projektikoodi voi olla käytössä esimerkiksi kahden vuoden ajan eri kehityskohteisiin. Tarvittavat aktivoinnit voidaan tehdä toimintamallissa esim. kvartaaleittain muistiotositteiden avulla. Todettiin myös, että kehittämistoiminta voi joissakin tapauksissa kohdistua samanaikaisesti useampaan palveluun.

Valtiovarainministeriö arvioi keskustelun lopuksi, että projekti-seurantakohteen ohjeistuksen kehittämisessä on tarpeellista ottaa huomioon ”pysyvillä projektikodeilla” toteutettava ICT-kehittämisen seuranta. Tätä koskeva ehdotus pyritään valmistelemaan 27.4. työpajaan.

Päätösesitys: Merkitään palautteet tiedoksi ja hyödynnettäväksi 27.4. työpajan valmistelussa.

Päätös: Merkittiin tiedoksi ja huomioitavaksi 27.4. työpajan valmistelussa.

5. ICT-liikekirjanpidon tilien muutostarpeet ja -mahdollisuudet (Liite 2)

Esittelijä: Jenni Karpus, VM

ICT-liikekirjanpidon tilien muutostarpeita ja kehittämismahdollisuuksia käsiteltiin kirjanpitoyksiköiden kanssa vuonna 2025. Vuoden 2026 tilipuitteisiin tehtiin muutoksia ulkoisten ICT-kulutilien osalta. Muutokset on kuvattu Valtiokonttorin tilimääräyksen [perustelumuihistossa](#) (luku 3). Sisäisten ICT-kulutilien osalta on tarve jatkaa tilimuutosten valmistelua vuonna 2026.

Todettiin, että sisäisistä ICT-ostoista noin 97 % kohdistuu Valtorilta tehtäviin ostoihin. Valtion kirjanpitoon ja tilinpäätökseen tehtyjen muutosten seurauksena Valtorilta tehtäviä ostoja ei nykytilassa eliminointien vuoksi olisi enää välttämätöntä kohdentaa yksinomaan ICT-palvelut, sisäiset tilille, vaan niitä olisi mahdollista seurata menolajikohtaisesti vastaavalla tavalla kuin ulkoisia ICT-menoja. Todettiin, että Valtiokonttori selvittää mahdollisuuksia vähentää tai poistaa niin sanottuja sisäiset, aktivoitavat -tilejä. Tarkastelussa on vaihtoehto, jossa kirjaus tehtäisiin ei-aktivoitavalle tilille investointiprofiilista projektikoodia hyödyntäen. Alustuksessa käytiin lisäksi läpi sisäisten ICT-ostojen kohdentumista eri liikekirjanpidon tileille.

Työryhmälle esiteltiin kolme vaihtoehtoa sisäisten ICT-kulujen liikekirjanpidon tilien kehittämiseksi ja osallistujia pyydettiin äänestyksessä valitsemaan mielekkäin vaihtoehto. Vaihtoehdot sisäisille ICT-kulutileille äänestyksessä olivat:

- a) ICT patentti- ja lisenssimaksut, ICT-asiantuntijapalvelut ja Muut ICT-palvelut (eli 3 liikekirjanpidon tiliä)
- b) ICT-palvelut, sisäiset (eli 1 liikekirjanpidon tili)
- c) Jokin muu erittely, mikä.

Vastaukset jakaantuivat äänestyksessä: vaihtoehtoa b kannatti 78 % vastaajista eli 7 vastaajaa, vaihtoehdot a ja c saivat molemmat 1 kannatuksen (11 %). Avattiin keskustelu äänestystuloksesta ja yleisemmin sisäisten ICT-kulujen liikekirjanpidon tilirakenteen kehittämisestä.

Keskustelussa nostettiin esille vaihtoehtoon c liittyen, että sekä sisäisissä että ulkoisissa ICT-kuluissa periaatteessa olisi mahdollista viraston näkökulmasta pärjätä erittelemällä ostettu henkilötö ja muut ostot. Todettiin, että

konsernitasolla liikekirjanpidontilien tarjoama menolajitieto on ulkoisten ICT-kulujen seurannassa edelleen merkittävä tieto. Sisäisten ICT-kulujen osalta, huomioiden Valtorilta tehtyjen ostojen merkittävä osuus, on otettava huomioon myös Valtorin sisäisen laskennan kautta saatavissa oleva raportointi. Valtorin laskutuksessa jatkuvien palveluiden henkilötyö ei ole eriteltävissä, vaan se sisältyy palveluiden kiinteään hintaan. Sen sijaan toteumapohjainen henkilötyö (esim. erilliset toimeksiannot) laskutetaan erikseen.

Keskustelussa tuotiin myös esille, että mikäli Valtori pystyisi erittelemään laskutuksessaan asiantuntijatyön ja lisenssityön, se vastaisi useimpien toimijoiden seurantarpeita. Esille nostettiin, että Valtorin tarjoaman Lisenssipalvelun osalta tietojen tulisi olla nykytilassa jo eriteltyjä. Toisaalta kokemuksia oli siitä, että lisenssien osuus on saatu eriteltyä vuonna 2025. Esille nostettiin, että mikäli sisäisten lisenssimenojen erittely omalle tililleen vaatii manuaalista työtä, ei sitä tulisi liikekirjanpidon tilien kautta edellyttää. Todettiin, että lisenssikustannusten seurannan kehittäminen on perusteltua, mutta tulee tarkastella, onko asia mielekästä toteuttaa liikekirjanpidon tilirakenteen kautta vai muulla tavoin.

Keskustelussa todettiin näkökulmana myös, että uusien liikekirjanpidon tilien lisääminen vaikeuttaisi laskujen automaattista käsittelyä. Äänestyksessä enemmistö kannattikin vaihtoehtoa, että sisäiset ICT-kulut kohdennettaisiin vain yhdelle liikekirjanpidon tilille.

Päätösesitys: Merkitään muutostarpeet tiedoksi ja huomioitavaksi 27.4. työpajan valmistelussa.

Päätös: Merkittiin tiedoksi ja huomioitavaksi 27.4. työpajan valmistelussa.

6. Muut asiat (Liite 2)

- Käsiteltiin työpajojen valmistelun tilannetta. Tausta-aineisto on jaettu 9.4. Anni, Marko ja Olli ovat lupautuneet toimimaan työpisteiden kirjureina, ja Jenni, Tytti sekä Juho fasilitaattorien rooleissa. 15.4. järjestettävään työpajaan on ilmoittautunut 22 osallistujaa. 27.4. järjestettävän työpajan valmistelussa hyödynnetään 15.4. työpajan yhteenvetoa.
- Seuraava kokous 8.5. klo 9.00–10.50. Kokouksessa käsitellään työpajojen tulokset ja niiden pohjalta tehtävä jatkovalmistelu.
- Työryhmän jäsenorganisaatioille tullaan antamaan 8.5. kokouksessa toimeksianto arvioida seurantakohdemallin kehittämisen ratkaisuehdotusten työmäärävaikutuksia. Arviot tullaan pyytämään 29.5. pidettävään kokoukseen.

Tulevat kokoukset ja työpajat:

- 15.4. klo 9.00–12.00 (työpaja)
- 27.4. klo 9.00–12.00 (työpaja)
- 29.5. klo 9.00–10.50
- 16.6. klo 9.00–10.50 (ylimääräinen kokous)

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

7. Kokouksen päättäminen (Jukka Erkkilä)

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.40.

Liitteet

Liite 1 Pöytäkirja valtion ICT-menoseurannan työryhmä 20.3.2026

Liite 2 Työryhmän kokouksen esitysaineisto 10.4.2026